

Z Á P I S
ze zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace
dne 1. dubna 2014

Úřad vlády České republiky

Přítomni / omluveni: viz prezenční listina (Příloha k zápisu)

Zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Rada“) řídil její předseda Mgr. J. Dienstbier.

Program zasedání:

- 1) Zahájení zasedání novým předsedou Rady Mgr. Jiřím Dienstbierem**
- 2) Kontrola úkolů ze zasedání Rady dne 16. prosince 2013**
- 3) Úkoly Rady na rok 2014**
- 4) Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2012 – vyjádření ministerstev, zastoupených v Radě, k meziročnímu vývoji financování nestátních neziskových organizací ze státního rozpočtu**
- 5) Příprava programového období Evropské unie 2014 – 2020 v agendě Ministerstva financí**
- 6) Výroční zpráva o činnosti Rady v roce 2013**
- 7) Informace o činnosti výborů Rady**
 - a) Výbor pro Evropskou unii**
 - b) Výbor pro legislativu a financování**
- 8) Různé**

Ad 1) Zahájení zasedání novým předsedou Rady Mgr. Jiřím Dienstbierem

Mgr. J. Dienstbier, který je nově jmenovaným předsedou Rady, přivítal všechny přítomné a hosty na jejím prvním zasedání nejen v letošním roce, ale také po jmenování nové vlády.

Jako nový předseda Rady jmenoval v souladu se Statutem Rady nové členy, a to na návrh příslušných ministrů a v některých případech také jejich stálé zástupce. Novými členy Rady a jejich stálými zástupci jsou: Mgr. Z. Jentschke Stöcklová, náměstkyně ministryně práce a sociálních věcí, a její stálý zástupce Mgr. D. Pospíšil, Mgr. P. Štern, náměstek ministryně spravedlnosti, stálý zástupce zatím nebyl navržen, JUDr. L. Teska Arnoštová, Ph.D., náměstkyně ministra zdravotnictví, a její stálý zástupce PhDr. Václav Filec, Ing. M. Tlapa, náměstek ministra zahraničních věcí, a jeho stálá zástupkyně Mgr. H. Volná, Ing. J. Kříž, náměstek ministra životního prostředí, a jeho stálý zástupce Ing. M. Křepelka, JUDr. K. Kalistová, 1. náměstkyně ministra kultury, stálý zástupce zatím nebyl navržen, Ing. J. Gregor, náměstek 1. místopředsedy vlády a ministra financí, a jeho stálý zástupce Ing. J. Kubišta, Ing. J. Beneš Špalková, náměstkyně ministra zemědělství, a její stálý zástupce Ing. P. Sekáč.

Mgr. J. Dienstbier dále uvedl, že v současnosti má Rada pouze jednu místopředsedkyni, Mgr. P. Kalousovou. Podle statutu má ale mít tři místopředsedy, a proto bude spolu se změnou statutu navrhopvat vládě, aby jmenovala dalšími místopředsedkyněmi Rady náměstkyni ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Z. Jentschke Stöcklovou, a Mgr. M. Štěpánkovou, která je ředitelkou Sekce lidských práv na Úřadu vlády.

Dále Mgr. J. Dienstbier informoval, že některá ministerstva dosud návrh svých zástupců neposlala. V případě Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. J. Dienstbier jmenování odmítl a požádal o novou nominaci. Dále uvedl, že JUDr. J. Škvrnová nemohla být jmenována členkou Rady, protože Statut vyžaduje členství na úrovni náměstka ministra. Proto požádal, aby ministryně pro místní rozvoj podala nový návrh na jmenování zástupce Ministerstva pro místní rozvoj.

Mgr. J. Dienstbier konstatoval, že Rada je usnášeníschopná.

Ing. M. Šedivý navrhl doplnit do bodu č. 8) programu informaci o vzniku Sekce nestátních neziskových organizací v Unii zaměstnavatelských svazů. Mgr. J. Dienstbier s tímto návrhem souhlasil.

Usnesení:

- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace jednomyslně schválila program dnešního zasedání.**

Ad 2) Kontrola úkolů ze zasedání Rady dne 16. prosince 2013

Kontrolu úkolů z minulého zasedání Rady provedla JUDr. H. Frištenská.

- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace schválila návrh změny Statutu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a doporučila svému předsedovi, aby jej předložil vládě.**

Návrh novely statutu již Rada projednala na konci roku 2013, kdy byl jejím předsedou ministr vnitra. Statut v té době prošel také vnějším připomínkovým řízením bez připomínek. Vláda premiéra Rusnoka jej však do svého programu již nezařadila, schválení statutu ponechala na nové vládě. Do statutu byla poté zapracována ještě změna v čl. 3, odst. 5, který nově zní: „Předsedu Rady jmenuje a odvolává vláda. Předsedou Rady je ministr pro lidská práva a rovné příležitosti. Pokud nebyla funkce ministra pro lidská práva a rovné příležitosti zřízena, je předsedou Rady předseda vlády.“. Jakákoliv nová

vláda by tedy nemusela předsedu Rady jmenovat a stal by se jím z titulu své funkce ministr pro lidská práva nebo premiér. Mgr. J. Dienstbier doplnil, že za touto změnou statutu je dohoda všech lidskoprávních rad o shodné úpravě, aby byly statuty sjednoceny. Součástí návrhu statutu je i návrh jmenovat Ing. A. Sedláčka a PhDr. H. Šilhánovou členy Rady ve druhém funkčním období, jmenování dvou místopředsedkyň Rady Mgr. Z. Jentschke Stöcklové a Mgr. M. Štěpánkové a odvolání Ing. Z. Ertla a jeho nahrazení Ing. J. Kejvalem. Mgr. J. Dienstbier k tomu uvedl, že podle dopisu od rektorky Západočeské univerzity Ing. Z. Ertlovi zrušen vysokoškolský diplom, na základě kterého používal neoprávněně titul magistr. Dále požádal o vyjádření Ing. Z. Ertla, který uvedl, že je v kontaktu s děkanem Právnické fakulty a rektorkou Západočeské univerzity, doložil řádné studium a předpokládá, že na jednání v následujícím týdnu s rektorkou by se vše mělo vyjasnit. Ing. Z. Ertl požádal o odložení svého případného odvolání na další jednání Rady. Mgr. J. Dienstbier podotkl, že pokud se situace změní, zváží změnu návrhu do vlády a nebude tuto věc na příštím zasedání Rady projednávat.

- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace na svém zasedání v prosinci uložila Výboru pro legislativu, aby připravil návrh dopisu předsedy Rady na Ministerstvo spravedlnosti, kde by apeloval na osvobození nestátních neziskových organizací od soudních poplatků, a to bez vztahu k zákonu o statusu veřejné prospěšnosti.**

Dopis byl ministryni spravedlnosti odeslán s podpisem ministra Mgr. J. Dienstbiera 18. února 2014. Ministryně spravedlnosti o této věci již jedná. Mgr. J. Dienstbier doplnil, že v legislativním plánu vlády se počítá s novelou některých zákonů, které tvořily rekodifikaci soukromého práva. Navíc byl ve sněmovně minulý či předminulý týden podán poslanecký návrh zákona, který navrhuje osvobození nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“) od soudních poplatků v souvislosti s veřejnými rejstříky. Mgr. P. Štern podotkl, že ministerstvo se touto věcí zabývá. První náměstkyně ministryně JUDr. H. Marvanová se sejdě se zástupci ministerstva financí, aby se projednalo vydání příslušné vyhlášky a zvážily případné finanční dopady na státní rozpočet. Sekretariát Rady bude dál tuto záležitost sledovat.

- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace požádala zástupce resortů, aby odůvodnili meziroční vývoj dotací nestátním neziskovým organizacím z důvodu rychlých meziročních výkyvů v udělování dotací, a zároveň, aby informovali o aktuální situaci.**

Toto téma je na programu dnešního jednání.

Usnesení:

- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace jednomyslně vzala na vědomí informaci o plnění úkolů z minulého zasedání.**

Ad 3) Úkoly Rady na rok 2014

Úkoly Rady na rok 2014 shrnula JUDr. H. Frištenská.

- Do 31. května 2014 má Rada předložit vládě Výroční zprávu o činnosti Rady za rok 2013, což je zařazeno na dnešní bod jednání č. 6). Podklady byly zaslány písemně.

- Do 31. května 2014 bude předseda Rady vládě předkládat Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO pro rok 2015. Protože do té doby nebude zřejmě zasedání Rady, bude návrh rozeslán k připomínkám členům Rady elektronicky.
- V nejbližší době bude předseda Rady vládě předkládat již zmíněnou novelu Statutu Rady, jmenování dvou místopředsedkyň Rady a doplnění jejích členů z řad NNO.
- Dne 12. května 2014 pořádá Rada seminář „Trendy a charakteristiky českého neziskového sektoru 10 let po vstupu České republiky do Evropské unie“. Seminář bude zařazen mezi akce, pořádané k výročí vstupu České republiky (dále jen „ČR“) do Evropské unie (dále jen „EU“).
- Do konce roku bude pro vládu zpracován Rozbor financování NNO z veřejných rozpočtů v roce 2013.
- Nadále již nebude vládě předkládána pravidelná Hodnotící informace o činnosti nadací – příjemců příspěvku z Nadačního investičního fondu, protože Ministerstvo financí s nimi postupně končí smluvní vztah.
- Předběžně koncem roku 2014 nebo do konce prvního pololetí 2015 bude zpracován a Radou projednán materiál pracovně nazvaný Koncepce politiky státu vůči NNO / veřejně prospěšným osobám soukromého práva. Seminář dne 12. května 2014 by měl být vstupem do období jeho přípravy.

Mgr. P. Štern vystoupil s podnětem k dotační politice na rok 2015. Navrhl otevření diskuse o 100% financování vybraných projektů NNO, protože 70% podíl státu na financování vybraných projektů v praxi způsobuje poměrně velký problém. Mgr. J. Dienstbier podotkl, že tato záležitost souvisí s bodem č. 5) dnešního programu. JUDr. H. Frišenská doplnila, že Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy (dále jen „Zásady“), kde je tento procentní poměr uveden, má ve své kompetenci Rada. Uvedla, že již podle tohoto dokumentu ministři mohou rozhodnout, že v určitém případě bude projekt financován dotací ve výši 100 %.

Ing. J. Gregor uvedl, že Ministerstvo financí je toho názoru, že minimální a povinná spoluúčast příjemců dotací by měla být alespoň 5 %, připustil však, že mohou existovat výjimky, které jsou na zvážení ministrů. Mgr. P. Štern uvedl, že východiskem by mohlo být řešení, kdy se bere v úvahu finanční úspora státu, plynoucí z nižší ceny služby, a podle toho posuzovat spoluúčast.

Ing. J. Kamenický konstatoval, že pro něj je minimální kofinancování novum. Je nutné si uvědomit, že prostřednictvím dotací si stát kupuje množství služeb od neziskových organizací, a proto je kofinancování nesmyslné. Doplnil, že by však mohl vzniknout tlak na města a kraje na vyšší kofinancování, a požádal, aby celé toto téma bylo řešeno individuálně projekt od projektu.

JUDr. H. Frišenská podotkla, že Zásady již dávají možnost uzavírat dohody s vybranými neziskovými organizacemi o strategické spolupráci na více let s tím, že NNO získají určitou jistotu v tom, že dotace dostanou i příští rozpočtový rok, a umožňuje jim to lépe plánovat. O vzoru tohoto memoranda již jednala pracovní skupina Výboru pro legislativu a financování, zatím s nevalným výsledkem. V přípravě se ale bude dál pokračovat, aby to bylo možné zapracovat Zásad a nechat je schválit vládou.

Mgr. J. Dienstbier uvedl, že tato debata je důležitá, ale bere ji spíše jako podnět pro debatu o dokumentu Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO pro rok 2015.

Usnesení:

- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace jednomyslně vzala na vědomí své úkoly na první pololetí roku 2014.**

Ad 4) Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2012 – vyjádření ministerstev, zastoupených v Radě, k meziročnímu vývoji financování nestátních neziskových organizací ze státního rozpočtu

Mgr. J. Dienstbier uvedl, že na zasedání Rady ze dne 18. října 2013 přijala Rada usnesení, které uložilo sekretariátu Rady vyzvat zástupce některých dotujících resortů, aby na dnešním zasedání komentovali vývoj objemu finančních prostředků ve svých programech pro NNO v letech 2006 až 2012 s přihlédnutím k aktuální situaci. Přizvány byly resorty, kde došlo k významným výkyvům v dotační politice vůči NNO. O vyjádření požádal Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo zemědělství.

Ing. J. Kříž uvedl, že v minulých letech došlo k výraznému poklesu financování z prostředků Ministerstva životního prostředí. Došlo také k personální devastaci útvarů, které se věnovaly této agendě, což vedlo k poklesům ve financování v období 2010 až 2013. Například v roce 2013 došlo ke snížení dotací až na pouhých 5 mil. Kč. Nyní je snaha zvýšit objem dotací pro NNO a již pro to jsou podnikány konkrétní kroky – pro rok 2014 byla navýšen objem dotací z již zmíněných 5 mil. Kč na necelých 10 mil. Kč a připravují se také personální opatření, aby se více expertů věnovalo především environmentální osvětě.

JUDr. K. Kalistová uvedla, že se resort kultury potýká s nedostatkem prostředků nejen na financování kulturních aktivit NNO, nicméně došlo k mírnému navýšení na 1,1 mld. Kč v roce 2013. Výkyvy lze těžko komentovat, v roce 2010 to bylo přes půl miliardy, což je nejspíš dáno vnitřní alokací na jednotlivé grantové programy v rámci ministerstva. Nyní se řeší řada problémů týkající se poskytování dotací, protože je v nich značná nesystémovost. Ministerstvo kultury navázalo v této oblasti spolupráci s neziskovými organizacemi v oblasti kultury a připravuje novou dotační politiku.

PhDr. V. Filec uvedl, že finanční odbor Ministerstva zdravotnictví vypracoval analýzu poklesu, kterou obrdží sekretariát Rady. K největšímu snížení celkového objemu dotací došlo v letech 2009 až 2011. To se promítlo do snížení dotací pro NNO. Tento fakt se odvíjí nejen od priorit ministerstva samotného, ale také od opatření ke schodku veřejných rozpočtů všech vlád v uvedeném období. Do rozpočtu se promítají v jednotlivých letech i mimořádná opatření, jako nákup většího množství očkovacích látek v souvislosti s chřipkovou epidemií, které nelze předem odhadnout. Rozpočet ministerstva byl v jednotlivých letech ovlivňován různými faktory, zejména ovšem celkovými opatřeními ve státním rozpočtu. V roce 2010 vláda rozhodla o vázání výdajů, který se projevil na snížení prostředků v kapitole Ministerstva zdravotnictví o 255,5 mil. Kč. V roce 2012 se další usnesení vlády projevilo další redukcí o 193,5 mil. Kč. V uvedených letech také vznikly vyšší nároky na státní rozpočet nově koncipovaným systémem financování dalšího vzdělávání lékařů a nelékařských pracovníků ve zdravotnictví. Tato opatření se tedy musela promítnout i do snížení objemu finančních

prostředků určených na financování dotačních programů včetně dotačních programů pro NNO. Nicméně v posledních třech letech se prostředky pro NNO podařilo stabilizovat. V letech 2012, 2013, 2014 zůstávají na konstantní úrovni.

Ing. R. Komiková omluvila vrchního ředitele Ing. P. Sekáče. Data, která byla vyžádána, budou poskytnuta. V případě potřeby hlubší analýzy požádala o možnost poskytnout data písemně, protože je s sebou nemá. Mgr. J. Dienstbier podotkl, že na rozdíl od ostatních resortů, kde jsou změny průběžné, tady došlo ke skokovému poklesu v roce 2008 asi o 80 %, který již zůstal zachován. Ing. R. Komiková však uvedla, že toto nezpracovávala a nechtěla se pouštět do odhadů.

RNDr. M. Kundera kvitoval s uspokojením vystoupení Ministerstva životního prostředí, protože problém řeší a jedná i s dalšími resorty, neboť situace neziskových organizací působících v oblasti životního prostředí je kritická a jsou na existenční hraně.

PhDr. J. Tošner vznesl námět, že příspěvkové organizace jako právní forma jsou nesystémovým přežitkem, a měly by být transformovány do jiných právních forem.

JUDr. J. Škvrnová navrhla vypracování analýzy ekonomických přínosů neziskových organizací pro národní hospodářství. Za problém považuje jednoleté financování a pozdní uvolňování dotací. NNO fyzicky dostávají dotace až během roku, a musí si proto půjčovat peníze na činnost. Problémem může být i předfinancování v podpoře z evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESIF“) v programovém období 2014 – 2020. Než se spustí nové operační programy, měli by tvůrci programů na toto pamatovat.

Mgr. M. Horská podotkla, že v senátu se sešli zástupci resortů na téma předfinancování a nastavení operačních programů pro spolupráci s neziskovým sektorem.

Ing. J. Gregor uvedl, že ve veřejné pokladní správě Ministerstva financí došlo také k poklesu, a to z toho důvodu, že tato kapitola je jakousi zůstatkovou, a ministerstvo se dlouhodobě snaží, aby prostředky byly primárně uvolňovány z kapitol jednotlivých resortů.

PhDr. H. Šilhánová podotkla, že neexistuje žádná oblast financování, která by byla určena pro rozvoj neziskového sektoru jako takového, pro růst profesionality, pro růst kapacity, vzdělávání v této oblasti. Jediné prostředky, které na tento účel jdou, jsou ze zahraničí, momentálně z finančních mechanismů EHP / Norsko, ale státní dotační systém s tím nepočítá.

Mgr. H. Volná uvedla, že v České rozvojové agentuře existuje dotační titul na rozvoj kapacit neziskových organizací.

Mgr. D. Zahumenský vznesl podnět ke kladení důrazu na vyváženost financování jednotlivými resorty. Mgr. J. Dienstbier zmínil další dlouhodobý námět, aby se o dotacích nerozhodovalo na jeden rozpočtový rok, ale na dva či na tři, aby jistota NNO by byla vyšší.

JUDr. K. Kalistová podotkla, že na Ministerstvu kultury se nemožnost poskytování víceletých grantů diskutuje dnes a denně. Je třeba, aby subjekty měly jistotu, pokud se přistoupí k víceletým grantům. Mgr. M. Štěpánková doplnila, že to není jen otázka jistoty, ale i efektivity čerpání vynaložených prostředků. Mgr. J. Dienstbier odpověděl, že resorty nemají možnost rozhodnout, zda budou takto postupovat, takže záleží na ochotě Ministerstva financí upravit pravidla, aby takový postup byl možný. JUDr. H. Frišenská zmínila, že v této situaci mohou pomoci právě memoranda o vícetě spolupráci.

O. Hrab připomněl, že hlavní město Praha uplatňuje čtyřleté granty více než deset let. Mgr. J. Dienstbier odpověděl, že samospráva má jiná právní pravidla pro poskytování dotací než má stát.

Podle Ing. J. Rudolfa není nutné víceleté financování pro celý sektor, ale především pro organizace, které plní potřeby státní správy, zatímco organizace, které jsou dobrovolným sdružením lidí, nepotřebují financování z veřejných prostředků. Mgr. H. Volná doplnila, že v případě víceletého financování je nutné, aby si resorty stanovily základní strategii, na které mohou navázat i víceleté výhledy financování. JUDr. K. Kalistová upozornila, že Ministerstvo kultury má své cíle a v letech 2007 – 2013 zde vznikla i koncepce účinnější podpory umění, která byla schválena vládou s tím, že budou doplněny příslušné finanční prostředky, ale k tomu nikdy nedošlo.

Usnesení:

- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace vzala jednomyslně na vědomí informace o meziročních změnách v objemech finančních prostředků na dotace pro nestátní neziskové organizace v letech 2006 – 2012.**
- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace jednomyslně uložila sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace předložit návrh na změny Zásad poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím na příštím zasedání Rady.**

Ad 5) Příprava programového období Evropské unie 2014 – 2020 v agendě Ministerstva financí

Ministerstvo financí uvažuje v případě soukromoprávních subjektů vykonávajících veřejně prospěšnou činnost, tedy především NNO, o přenesení většího podílu povinného spolufinancování podpory z fondů EU ze státního rozpočtu na konečné příjemce. Ing. J. Gregor představil důvody a záměry Ministerstva financí v této oblasti.

- ČR dostává z rozpočtu EU na další programové období řádově o 20 % procent prostředků méně, než tomu bylo v programovém období minulém. Navíc u projektů, kdy oprávněnými příjemci byly obce nebo podnikatelé, pokud byl jejich podíl spolufinancování nulový, často docházelo k ne hospodárnému vynakládání poskytnutých prostředků. To jsou dva hlavní důvody při přípravě návrhů k pravidlům spolufinancování evropských prostředků. Metodika finančních toků již byla na pracovní úrovni diskutována s řídicími orgány. V průběhu dubna bude materiál projednán v poradě vedení Ministerstva financí a poté by směřoval do oficiálního vnějšího připomínkového řízení a v květnu by měl být schválen vládou.
- Materiál má ambici stanovit maximální spoluúčast státního rozpočtu, ale i minimální zapojení finančních prostředků příjemců. Podíl spolufinancování ze strany příjemce a příspěvek ze strany státu by se měl primárně řídit právní formou příjemce. V metodice se zvažuje šest typů příjemců, které by měly obdržet spolufinancování ze státního rozpočtu v plném rozsahu (organizační složky státu, příspěvkové organizace) a v druhém extrému nulové spolufinancování (podnikatelské subjekty). V případě NNO hodlá Ministerstvo financí v návaznosti na diskuse s partnery na resortech a JUDr. H.

Frištenskou stanovit spolufinancování v závislosti na tom, zda příjemci vykonávají veřejně prospěšnou činnost. Veřejná prospěšnost je pro tyto účely definována jako sociální služby, sociální začleňování, paliativní hospicová péče a zájmové vzdělávání. Původně se zvažovalo, že tito příjemci by měli spolufinancovat 10 % uznatelných výdajů, což se v aktuálních úvahách přesunulo na 5 %. U ostatních příjemců platí spolufinancování 15 % ku 85 % ze státního rozpočtu.

- V metodice finančních toků na období 2014 – 2020 se zvažuje harmonizace systému poskytování záloh jednotlivým příjemcům, protože mají negativní dopad na saldo státního rozpočtu a zvyšují riziko nesrovnalostí na úrovni příjemců. Dokumenty projdou řádným připomínkovým řízením a budou přítomným k dispozici.

Mgr. J. Dienstbier vznesl připomínku, že v minulém období čerpalo prostředky z evropských fondů 1 % NNO. V případě, že stát bude vyžadovat, aby 5 %, resp. 10 % NNO kopifancovaly, pak bude pravděpodobně velká část z nich zcela vyloučena z možnosti žádat o přidělení těchto finančních prostředků. Struktura rozpočtu neziskových organizací s ohledem na rozpočtová pravidla a Zásady neumožňuje spolufinancovat podporu z ESIF z dotací ze státního rozpočtu, protože obě podpory jsou svojí povahou dotace ze státního rozpočtu. Použít by se tedy mohlo spolufinancování z dotací rozpočtů krajů a obcí, které ovšem podporují NNO mnohem nižšími částkami než je k takovému kofinancování potřeba. Odhad absorpční kapacity by přitom mohl být až 3 % registrovaných NNO, čehož ovšem není možné dosáhnout, pokud k tak vysokému konfinancování dojde. Hrozilo by také, že by došlo k poklesu nabídky služeb poskytovaných NNO.

Mgr. D. Pospíšil souhlasil s tím, že i 5 % spoluúčast příjemců bude mít fatální důsledek na sociální služby obecně, zejména na služby prevence, které jsou podporovány z Evropského sociálního fondu formou individuálních projektů, a jsou realizovány především NNO. Nastoupit by musel v takovém případě kraj, který by byl dofinancováním zatížen. Bc. M. Čermák a Ing. Mgr. O. Haičman toto tvrzení také potvrdili.

Ing. J. Kamenický podotkl, že spolufinancování ve výši 5 % je sice už drobným úspěchem proti zamýšleným 10 %, ale u některých služeb by se mělo dostat na nulu. Připomněl také problém s definicí veřejné prospěšnosti, které jsou již čtyři, a mohly by vzniknout dohady, co je a co není veřejně prospěšné. Vznesl také podnět k diskusi o problému zvýšení absorpční kapacity neziskového sektoru, o obavě z posílení pravomocí řídicích orgánů jednostranně rozhodovat o krácení dotací mimo standardní správní řízení a o stávajících pravidlech pto účtování.

Bc. M. Šimáček přispěl do diskuse o spolufinancování informací, že přes 90 % aktivit v sociálním začleňování realizuje NNO. Stát tedy objednává tuto službu u neziskového sektoru a nelze pochybovat o tom, že se jedná o obecný hospodářský zájem, který by měl být ze strany státu podpořen zcela. Konkrétní výkony realizují i malé neziskové organizace, pro které je takový podíl kofinancování nedostupný.

Ing. M. Šedivý vidí problém v tom, že ministerstva promíchala v roce 2008 evropské peníze a národní dotace, a podporovala projekty, které představují běžné služby a na které peníze EU určeny nejsou. Mimochodem poklesy v dotacích jednotlivých resortů jsou často tam, kde národní dotace byly nahrazeny podporou z ESIF. Evropské finanční prostředky měly jít na rozvoj a projekty na financování provozu a služeb, které už jsou běžné, by měly jít ze státního rozpočtu. Bc. M. Čermák s tím souhlasil. Mnoho subjektů bylo dotlačeno, aby byly

financovány z evropských prostředků určených k rozvoji sociálních služeb, ale byly použity na běžný provoz. To bude nyní způsobovat problémy s udržitelností projektů.

Ing. J. Gregor podotkl, že v rámci mezíresortního připomínkového řízení ještě může dojít k jisté úpravě pravidel, a spolufinancování by mohlo být i nulové v některých oblastech, ale bude se muset rozlišovat, kdy jde o službu pro stát a kdy nikoliv.

Mgr. J. Dienstbier představil tři návrhy řešení situace. Jedním je nulové spolufinancování u soukromoprávních subjektů, které konají veřejně prospěšné aktivity. Druhá varianta počítá s nulovým spolufinancováním konečnými příjemci z řad subjektů konajících veřejně prospěšné aktivity podle právních typů, které Rada považuje za NNO, tedy nadace, nadační fondy, spolky, účelová zařízení církví, ústavy a obecně prospěšné společnosti. Třetí varianta je složitější z hlediska nastavení podmínek v jednotlivých programech a počítá s rozdělením na veřejně prospěšné činnosti, které negenerují žádné příjmy, kde by bylo nulové spolufinancování, a u těch, které generují příjmy, s 5 % spolufinancováním pod podmínkou, že z těchto příjmů by bylo možné právě spolufinancování hradit. Vzhledem k tomu, že je třeba, aby podmínky pro spolufinancování byly co nejjednodušší, přiklonil by se Mgr. J. Dienstbier k první nebo druhé variantě.

Usnesení:

- **Rada doporučila svému předsedovi, aby co nejdříve uskutečnil jednání s 1. místopředsdou vlády a ministrem financí a seznámil ho s tím, že přenesení břemene spolufinancování na konečné příjemce z řad nestátních neziskových organizací znamená redukci nabídky veřejně prospěšných služeb v oblasti sociálních služeb, sociálního začleňování, vzdělávání, zdravotnických služeb, ochrany životního prostředí, ochrany lidských práv, kultury a dalších. Nestátní neziskové organizace nemají možnost takové spolufinancování zajistit ani s ohledem na množství finančních prostředků, ani s ohledem na strukturu svých rozpočtů (Hlasování: 19 – 0 – 1).**

Ad 6) Výroční zpráva o činnosti Rady v roce 2013

Návrh Výroční zprávy o činnosti Rady v roce 2013 zpracoval sekretariát Rady a byl rozeslán na dnešní jednání předem. S podrobnějšími informacemi vystoupila JUDr. H. Frištenská.

- Rada měla v minulém roce dva předsedy, nejprve ministryni práce a sociálních věcí Ing. L. Müllerovou, poté ministra vnitra Ing. M. Pecinu, MBA. Místopředsedy Rady byli Mgr. M. Šimůnková, zmocněnkyně vlády pro lidská práva, a Mgr. Jan Dobeš, náměstek ministryně práce a sociálních věcí. Rada se v roce 2013 sešla čtyřikrát, takže naplnila ustanovení svého statutu. Rada pracuje systémem dvou výborů. Výbor pro EU pracoval na zastoupení NNO přípravě programového období 2014 – 2020. Aktivita Výboru pro legislativu a financování se soustředily na přípravu aplikace nového občanského zákoníku a doprovodné legislativy k němu, především daňové.
- Vládě byly předloženy Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO na rok 2014, Hodnotící informace o činnosti nadací – příjemců příspěvků z NIF za rok 2012, Rozbor financování NNO z veřejných rozpočtů za rok 2012, byly novelizovány Zásady.

- Byl uspořádán druhý seminář „Transparentnost NNO jako prevence praní špinavých peněz a financování terorismu“. Tento úkol Radě svěřila vláda a Rada na něm pracuje spolu s Finančním analytickým útvarem Ministerstva financí, pro který každý rok zpracovává podklady.
- Výbor pro EU uspořádal také seminář o veřejné podpoře a pravidlu de minimis.
- Ve výroční zprávě na str. 14 – 17 jsou uvedena jednotlivá usnesení vlády a obsah jednotlivých zasedání Rady a výborů. Výroční zpráva obsahuje i výhled do budoucna v intencích, o kterých JUDr. H. Frišenská hovořila na začátku zasedání.

Ing. J. Gregor vznesl dotaz, zda budou v bodech 10 a 11 doplněny do tabulek odpovídající finanční částky. JUDr. H. Frišenská odpověděla, že posléze ano, zatím nejsou k dispozici.

Usnesení:

- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace jednomyslně schválila Výroční zprávu o činnosti Rady vlády pro nestátní neziskové organizace v roce 2013 a doporučila svému předsedovi, aby ji předložil vládě pro informaci.**

Ad 7) Informace o činnosti výborů Rady

Ad 7a) Výbor pro Evropskou unii

Informaci o činnosti Výboru pro EU přednesl jeho předseda RNDr. M. Kandrata.

- Výbor kopíruje rytmus přípravy programovacího období 2014 – 2020. Poslední rok a půl se intenzivně věnuje jeho přípravě. Práce výboru má několik úrovní – pravidelná, zhruba čtvrtletní jednání, na kterých se scházejí nejenom členové výboru, ale i zástupci neziskových organizací v jednotlivých monitorovacích výborech nebo přípravných skupinách pro nové operační programy. Pak je to sama práce zástupců neziskových organizací v přípravných skupinách a monitorovacích výborech. Podněty od členů pracovních skupin se snaží průběžně zpracovávat sekretariát Rady, který také pořádá jednání především s Národním orgánem pro koordinaci, Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem práce a sociálních věcí a dalšími resorty, pokud se objeví problém či návrh, který je třeba projednat.
- Na konci února výbor uspořádal seminář ke komunitně vedenému místnímu rozvoji, který byl inspirován dobrými zkušenostmi z programu LEADER ve venkovských oblastech s tendencí aplikovat na evropské úrovni zkušenosti do městského prostředí. RNDr. M. Kandrata podotkl, že Ing. Mgr. O. Haičman a Ing. J. Kamenický již shrnuli hlavní problémy NNO s implementací ESIF – veřejná podpora, spolufinancování, administrativní náročnost.
- S Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem práce a sociálních věcí také výbor vede několikakolové jednání, které dává naději, že by se v dalším programovacím období mohly vyčlenit prostředky i na institucionální podporu NNO a jejich sítí, aby se mohly rovnoprávně účastnit v celém procesu implementace ESIF. Naráží se na mnoho problémů, například na to, že neziskovému sektoru chybí rozvojová koncepce jako základní

strategický materiál pro debatu. Jak uvedla JUDr. H. Frištenská, definování politiky státu vůči neziskovému sektoru je jedním z kroků, který by měl pomoci v argumentaci, aby mohly být prostředky vyčleněny v některé prioritní ose Operačního programu Zaměstnanost. RNDr. M. Kundera také podotýká, že výbor má před sebou několik málo měsíců, kdy může tyto věci ovlivnit, a zmínil, že bude potřebovat při prosazování politickou podporu od Mgr. J. Dienstbiera.

Ad 7) Informace o činnosti výborů Rady

Ad 7b) Výbor pro legislativu a financování

Informaci o činnosti Výboru pro legislativu a financování přednesla jeho předsedkyně Mgr. P. Kalousová.

- Letošní rok je poměrně zásadní z hlediska dopadu legislativních změn a budoucí diskuse o tom, jakým způsobem bude neziskový sektor v ČR financován. Výbor úzce spolupracuje se zástupci Ministerstva financí, zejména z odboru účetnictví a daní, Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva vnitra a řadou odborníků, kteří, jak zdůraznila, pracují zdarma. Výbor se věnuje dlouhodobým tématům, která jsou v tuto chvíli dvě. Prvním je aplikační praxe nového zákona o daních z příjmů, kdy začal monitorovat, jakým způsobem se daňové změny pojmají a aplikují v praxi NNO. Zjistil, že tam jsou určité nesrovnalosti v tom, jak kdo daňovým změnám rozumí. Proto by chtěl rozšířit informační aktivitu směrem k NNO, daňovým poradcům a auditorům. Druhým tématem je aplikace nového občanského zákoníku, což je zásadní změna, kde výbor monitoruje aplikační praxi a zejména některé složitosti v praxi veřejných rejstříků, například u transformace některých typů NNO na jiné povolené typy NNO. Ministerstvo spravedlnosti na posledním výboru slíbilo, že problém brzy odstraní.
- Aktuálních úkolů je pak celá řada. Výbor pracuje na přípravě kulatého stolu na téma možného osvobození darů potravin ve prospěch neziskových organizací od DPH a je také v tomto tématu kontaktu s Ministerstvem financí. Výbor by chtěl sladit českou praxi s praxí většiny států EU, kde se DPH z darovaných potravin neodvádí.
- Další agendou výboru jsou Zásady. Mgr. P. Kalousová doplnila k předchozí diskusi, že kromě memoranda o spolupráci by zařadila na příští schůzi výboru i diskusi o možné definici ekonomických přínosů neziskových organizací, protože má pocit, že diskuse je vedena ve stylu, že NNO mají zcela neoprávněně natažené ruce, ale ČR nic nepřináší.
- Výbor také projednal návrh Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v ČR. Apeloval na vyšší zapojení zástupců neziskových organizací do přípravy a aplikace tohoto dokumentu. Zítra jej bude projednávat vláda. Podařilo se zapracovat některé připomínky, nicméně integrace neziskových organizací do diskuse na toto téma je stále velice pomalá. Materiál patří do gesce Ministerstva průmyslu a obchodu.
- Poslední schůze výboru se věnovala tématu služeb obecného hospodářského zájmu, tentokrát v praxi a výhledu financování sociálních služeb.

- Ministerstvo spravedlnosti také zahájilo práce na přípravě zákona o statusu veřejné prospěšnosti a výbor bude na tomto záměru spolupracovat. Upozornila, že již dvakrát se nepovedlo tento zákon prosadit, a to v různých fázích legislativního procesu.

Usnesení:

- **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace vzala jednomyslně na vědomí informace o činnosti svých Výborů.**

Ad 8) Různé

- Ing. M. Šedivý informoval o tom, že v Unii zaměstnavatelských svazů vznikla v minulém roce na konci podzimu Sekce pro nestátní neziskové organizace, která sdružuje v rámci unie organizace, které mají zaměstnance a poskytují veřejně prospěšné služby a činnosti. Zaměřuje se na organizace, které jsou pro stát důležité a zároveň jsou zaměstnavatelé. V rámci fungování této sekce a Unie zaměstnavatelských svazů byl v prosinci ustanoven Radou hospodářské a sociální dohody ČR pracovní tým pro NNO, jehož sekretariát byl umístěn na Ministerstvo spravedlnosti. V rámci této pracovní skupiny by se měli setkávat zástupci Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva financí, Ministerstva vnitra a Úřadu vlády, součástí by měly být i odbory a zástupci asociací, které sdružují zaměstnavatele z řad NNO. Tým se bude věnovat například přípravě zákona o statusu veřejné prospěšnosti a dalším záležitostem, které jsou v současnosti v gesci Ministerstva spravedlnosti.

Mgr. J. Dienstbier, v.r.
předseda Rady vlády
pro nestátní neziskové organizace

Příloha: Prezenční listina